

**Oulujoen koulun
toimintakertomus
vuodelta 2025**

OULUJOEN KOULUN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

YLEISKATSAUS

Perusopetuslain 4 §:n mukaan kunta on velvollinen järjestämään alueellaan asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Muhoksen kunta on jo 20 vuoden ajan järjestänyt opetusta Muhokselle sijoitetuille lapsille ja nuorille pääosin Oulujoen perhekodin tiloissa toimivassa Oulujoen koulussa. Oulujoen perhekodin tilojen lisäksi ko. koulun oppilaille järjestetään opetusta Muhoksen yläkoululla toimivassa opetusryhmässä lukuvuonna 2025–26.

Opetus Oulujoen koulussa on pitkälti oppilaskohtaisen tuen antamista, josta vastaavat erityisluokanopettajat. Lukuvuoden 2024–2025 alussa Oulujoen koulussa oli kaksi opetusryhmää ja kahdeksan oppilasta. Lukuvuoden 2025–2026 alussa koulussa oli kaksi opetusryhmää ja kymmenen oppilasta.

Keväällä 2025 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (Pohde) perusti Muhokselle lastensuojeluyksikkö Helmen. Helmessä on seitsemän tavanomaista paikkaa ja neljä vaativaa paikkaa Pohjois-Pohjanmaan nuorille. Kyseisistä nuorista pääosa opiskelee Muhoksella perusopetuksessa. Helmen oppilaille perustettiin keväällä 2025 oma luokka Muhoksen yläkoulun tiloihin Oulujoen koulun alaisuuteen. Tämän seurauksena Oulujoen koulussa oli keväällä parin kuukauden ajan kolme opettajaa ja kaksi koulunkäynninohjaajaa. Muutos näkyi koulun opetuskuluissa kyseisenä vuonna. Mainittakoon, että osa yläkoululle perustetun ryhmän kuluista kohdistui Muhoksen yläkoululle ylimääräisinä kustannuksina, joihin ei ollut varauduttu yläkoulun talousarviossa.

Tyypillisesti Oulujoen koulun oppilasmäärä vaihtelee lukuvuoden aikana. Lähes kaikille koulun oppilaille tehdään päätös vuosiluokkiin sitomattomasta opetuksesta. Päätös tehdään tilanteessa, jossa tietyn vuosiluokan oppimäärän suorittaminen on vaarassa jäädä kesken. Päätöksen ansiosta oppilas ei jää luokalle, vaan hänet siirretään seuraavalle vuosiluokalle jatkamaan kesken jääneitä opintojaan. Pääosin opintojen hitaan etenemisen taustalla ovat oppilaan runsaat poissaolot aiemmasta koulusta ennen perhekotiin sijoittamista.

Osalla Oulujoen perhekotiin sijoitetuista oppilaista perusopetuksen päättötodistuksen saaminen edellyttää opiskelua vielä yhdeksännen vuosiluokan jälkeen. Tällöin opiskelu jatkuu seuraavana lukuvuonna, ja päättötodistus annetaan opintojen valmistuessa kesken lukuvuoden. Perhekodin ryhmiin siirtyy uusia oppilaita pitkin vuotta. Oppilaiden vaihtuvuus lisää opetustyön haasteita, sillä ryhmäytyminen ei välttämättä toteudu täysin koko lukuvuoden aikana. Mikäli oppilas ei saa perusopetuksen opintoja valmiiksi sinä vuonna, jona hän täyttää 17 vuotta, hän voi suorittaa opinnot loppuun esimerkiksi aikuisten perusopetuksessa.

Pidemmän aikavälin tarkastelussa on havaittavissa, että sijoitettujen nuorten taustat ovat muuttuneet vuosi vuodelta haastavammiksi, mikä heijastuu myös koulutyöhön. Oppilaiden aiempi opiskeluhistoria näyttää ohentuneen. Arjen tilanteet ovat osoittaneet, että tällä hetkellä tarvitaan yhä enemmän yksilöllisiä ratkaisuja. Väkivallan uhka ja päihteiden käyttöön liittyvät haasteet ovat lisänneet epävakautta turvallisen koulutyön järjestämiseen. Oulujoen koulun opetusryhmät ovatkin opetuksen järjestämisen näkökulmasta erittäin vaativia ja henkilöstöä kuormittavia.

Lisähaastetta koulun toiminnalle aiheuttaa valinnaisaineiden toteuttaminen perhekodin tiloissa. Tilat vastaavat tavallisia pienryhmän luokahuoneita, joten monien valinnaisaineiden järjestäminen on

vaikeaa tai lähes mahdotonta. Parhaiten pystytään toteuttamaan kotitalouden ja kuvataiteen opintoja, mikä rajoittaa oppilaiden valinnanvapautta.

Koulun perustamisen yhteydessä (26.6.2012) päätettiin, että Oulujoen koulun hallinnosta vastaa Muhoksen yläkoulun rehtori. Hänen apunaan toimii opettajien keskuudesta nimetty vararehtori. Lukuvuonna 2024–2025 vararehtorina toimi erityisluokanopettaja Tero Kylén ja lukuvuonna 2025–2026 erityisluokanopettaja Katja Saari. Koulu palvelee vuosiluokkia 0–9, mikä mahdollistaa myös alakouluikäisten sijoittamisen. Käytäntö on kuitenkin osoittanut, että pääosa oppilaista on vuosiluokilla 7–9. Alakouluikäisten sijoittaminen samaan ryhmään huomattavasti vanhempien oppilaiden kanssa ei useinkaan ole nuorempien edun mukaista, minkä vuoksi heidät on pääosin sijoitettu muihin Muhoksen kunnan pienryhmiin tai Nuorten Ystävien kouluun.

TOIMINNALLINEN TULOS

Oulujoen koululla on oma kustannuspaikka ja sille laaditaan vuosittain oma talousarvio. Koulun toimintaa voidaan pitää tuloksellisena: se on mahdollistanut monen syrjäytymisvaarassa olevan – pääosin pääkaupunkiseudulta kotoisin olevan – oppilaan peruskouluopintojen loppuunsaattamisen ja jatko-opintokelpoisuuden saavuttamisen. Päättötodistus parantaa nuorten mahdollisuuksia työelämässä ja ehkäisee syrjäytymistä. Onnistumisen taustalla ovat erityisesti pienet opetusryhmät ja joustava, ammattitaitoinen henkilökunta.

Oulujoen koulun kasvatus- ja opetustoiminnan painopisteet:

- positiivisen asenteen ja opiskelumotivaation kehittäminen
- opiskelutaitojen ja oma-aloitteisuuden vahvistaminen
- tekemällä oppiminen
- opiskelu autenttisessa ympäristössä
- tutustuminen eri ammatteihin ja jatko-opiskelupaikkoihin sekä siirtyminen toisen asteen opintoihin
- vastuun ottaminen omasta elämästä ja elämänhallintataitojen kehittäminen
- oppilaan todellisia kykyjä vastaavan päättötodistuksen saaminen
- syrjäytymisen ehkäisy ja itsetunnon vahvistaminen onnistumisten kautta
- varhainen puuttuminen ongelmiin
- moniammatillinen yhteistyö sosiaali-, nuorisotoimen ja terveydenhuollon kanssa.

Oulujoen koululla on toiminut kuukausittain kokoontuva oppilashuoltoryhmä. Ryhmään ovat kuuluneet Muhoksen yläkoulun rehtori, Oulujoen koulun opettajat, koulukuraattori, Oulujoen perhekodin edustajat sekä nivelvaiheen oppilaanohjaaja.

TALOUELLINEN TULOS

Toimintakulut ja -tuotot

Oulujoen koulun toimintakulujen toteuma oli 109,89 %, mikä merkitsi noin 21 000 euron ylitystä talousarvioon verrattuna. Vastaavasti vuoden 2025 talousarviossa toimintatuotoiksi oli arvioitu 125 000 euroa, mutta toteuma oli vuoden lopussa noin 94 000 euroa (74,97 %). Lopullinen nettototeuma ylitti talousarviossa ennakoidun noin 53 000 eurolla, jolloin toteumaprosentiksi muodostui 158,48 % ennakoidusta.

Ylitys selittyy pääosin vuosittaisella oppilasmäärän vaihtelulla, toisen muodollisesti pätevän opettajan palkkaamisella sekä uuden, Muhoksen yläkoulun yhteyteen keväällä 2025 perustetun opetusryhmän aiheuttamilla kuluilla.

Toteuman vaihtelu ja tulonmuodostus

Vuosittainen vaihtelu on tyypillistä Oulujoen koulun taloudessa. On huomioitava, että koulun tulot rakentuvat edellisen vuoden (tässä tapauksessa vuoden 2024) toteuman perusteella lisättynä indeksikorotuksella. Pienessä oppilasmäärässä yhdenkin oppilaan muutos voi vaikuttaa merkittävästi laskutettavaan summaan. Pitkällä aikavälillä erojen tulisi kuitenkin tasaantua; esimerkiksi vuoden 2022 tulos oli 46 000 euroa ylijäämäinen. Koulun oppilasmäärän kasvu syyslukukauden 2025 alussa tulee näkymään tulevien vuosien toteumissa kasvavina tuloina.

Henkilöstö- ja palvelukustannukset

Henkilöstökulujen toteuma oli noin 111 %, eli ne ylittyivät noin 22 000 eurolla. Suurin selittävä tekijä oli aiemmin mainittu henkilöstömäärän muutos keväällä 2025. Lisäksi kuluja nosti se, että koululle onnistuttiin palkkaamaan toinen muodollisesti pätevä erityisluokanopettaja syksystä 2025 alkaen.

Palvelujen ostojen toteuma oli noin 95 %, eli ne alittuivat noin 400 eurolla. Myös aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta toteuma oli noin 95 %, mikä tarkoitti noin 400 euron alitusta vuoden 2025 talousarvioon nähden. Ostot jäivät kokonaisuudessaan erittäin maltillisiksi. Osan tästä alituksesta selittää se, että Muhoksen yläkoulun yhteyteen perustettu ryhmä varustettiin pääosin yläkoulun kustannuksella (mm. oppikirjat ja -materiaalit), koska ryhmälle ei ollut varattu määrärahaa vuoden 2025 talousarviossa. On huomattava, ettei kyseisiä kustannuksia voida myöskään laskuttaa oppilaiden kotikunnilta.

Yhteenveto

Oulujoen koulun taloudelle on ominaista voimakas vuosittainen vaihtelu. Pitkällä aikavälillä koulun talous on kuitenkin turvattu Muhoksen kunnan saamalla kotikuntakorvauksilla sekä perhekotiin sijoittavien kuntien kustannusperusteisella laskutuksella.

YHTEISTYÖ KODIN JA MUIDEN SIDOSRYHMIEN KANSSA

Oulujoen koulussa tehtiin tiivistä yhteistyötä Oulujoen perhekodein kanssa. Kaikille oppilaille laadittiin joko HOJKS tai oppimissuunnitelma yhteistyössä koulun, oppilaan ja huoltajan tai perhekodein kanssa. Oulujoen koulun henkilökunta oli tiiviisti yhteydessä oppilaiden omaohjaajiin sekä tarvittaessa huoltajiin. Pääosin yhteydenpidosta oppilaiden omiin vanhempiin vastasivat perhekodein työntekijät.

Lisäksi koulun, oppilaan ja lähettävän kunnan sosiaalitoimen välillä järjestettiin säännöllisiä palaveria. Yhteydenpitoa lähettävän kunnan sosiaalityöhön on tehostettu edelleen vuoden 2025 aikana. Yhteistyö Muhoksen yläkoulun kanssa on mahdollistanut sen, että nivelvaiheen oppilaanohjaaja on käynyt viikoittain koululla ohjaamassa oppilaita, mikä on tehostanut syrjäytymisen ehkäisyä.

Oulujoen koulun oppilailla oli mahdollisuus osallistua valinnaisaineisiin Muhoksen yläkoulussa samoissa ryhmissä muiden oppilaiden kanssa. Kyseiseen mahdollisuuteen tarttuu kuitenkin vuosi vuodelta yhä harvalukuisempi joukko oppilaita. Valitettavasti tämä on merkinnyt huomattavasti

tavanomaista vähäisempää mahdollisuutta toteuttaa valinnaisuutta Oulujoen koululla, sillä sieltä puuttuvat valinnaisuuden toteuttamiseen vaadittavat erityisluokkatilat. Esimerkiksi käsitöiden opiskelu on lähes mahdotonta koulun omissa tiloissa.

KATSAUS TULEVAAN

Yksi Oulujoen koulun merkittävistä tavoitteista on edelleen lisätä yhteistyötä Muhoksen yläkoulun kanssa, jotta Oulujoen koulun oppilaat voivat hyötyä entistä enemmän yläkoulun opetustarjonnasta. Vastaavasti yläkoulu voi hyötyä Oulujoen koulun vahvasta erityisosaamisesta.

Suurimpia haasteita toiminnalle Oulujoen perhekodin tiloissa ovat oppilasmäärän ennakointi, oppilaiden opiskelukunnan selkeä heikkeneminen vuosien saatossa sekä erittäin runsaat koulupoissaolot. Koska oppilaiden opiskeluun liittyvät haasteet ovat kasvaneet, on tukitoimien – kuten koulunkäynninohjaajien resursoinnin – oikea mitoitus koululle elintärkeää.

Tilat ja oppimisympäristö

Perhekoti toteutti koulun tiloissa merkittävän remontin kesän 2024 aikana. Vaikka kokonaispinta-ala pieneni, väliseinien sijoittelu ja uudet jakotilat paransivat huomattavasti tilojen toiminnallisuutta ja turvallisuutta. Tilat ovat nyt aiempaa viihtyisämmät, minkä toivotaan parantavan myös oppilaiden opiskelumotivaatiota tulevina vuosina.

Oppilaat tarvitsevat yhä enemmän yksilöllistä tukea, mikä edellyttää riittävää henkilöstömäärää. On tärkeää tiedostaa, että useimmilla oppilailla on ollut jo ennen perhekotiin sijoittamista hyvinkin poikkeavia opetusjärjestelyjä, kuten erittäin paljon lyhennettyjä koulupäiviä.

Haasteet ja kehityskohteet

Viime vuosina merkittäväksi haasteeksi ovat nousseet nuorten runsaat koulupoissaolot. Tätä on pyritty ratkomaan tiivistämällä yhteistyötä sijoittajakuntien sosiaalityöntekijöiden kanssa. Nykyinen lainsäädäntö ei anna perhekodeille riittävän tehokkaita keinoja puuttua poissaoloihin, ja koulun näkökulmasta olisikin toivottavaa, että lainsäädäntöä kehitettäisiin tältä osin.

Henkilöstön rekrytointi on osoittautunut vaativaksi tehtävänkuvan raskauden ja yksikön syrjäisen sijainnin vuoksi. Tilanne on erityisen haavoittuva silloin, kun opettaja on poissa, sillä sijaisten saaminen on lähes mahdotonta. Haasteeseen voidaan vastata:

- kehittämällä palkkausta (esim. työn vaativuuteen perustuva lisäkorvaus)
- tekemällä koko lukuvuoden mittaisia (1.8.–31.7.) virkamääräyksiä myös määräaikaikaiselle henkilöstölle.

On hyvä huomioida, että kotikuntakorvaukset ja kuntalaskutus kattavat nämä mahdolliset henkilöstön muodostamat lisäkustannukset.

Toiminnan jakautuminen ja jatkuvuus

Toiminnan hajaantuminen kahteen toimipisteeseen (Muhoksen yläkoulu ja Oulujoen perhekoti) on muodostanut uuden haasteen kevätlukukaudesta 2025 alkaen. Erityisesti Oulujoen perhekodin yhteyteen sijoitettu yksikkö on aiempaan tilanteeseen verrattuna haavoittuvampi opettajan poissaollessa, koska sieltä puuttuu suuremman kouluyhteisön välitön tuki.

Tilanteen korjaaminen edellyttää henkilöstön lisäämistä perhekodille sijoitettuun yksikköön. Esimerkiksi toisen opettajan palkkaaminen toisi toimintaan kaivattua selkeyttä ja helpotusta arkeen sekä lisäisi yksikön turvallisuutta. Myönteistä on, että vuonna 2025 koululla aloitti vakituisessa virassa kaksi muodollisesti pätevää erityisluokanopettajaa, mikä tuo kaivattua jatkuvuutta kehittäistyöhön.